

Aldring
og helse

Den fjerde norske

KONGRESSEN I GERIATRI

GAMLE LOGEN, OSLO 2.-3. MAI 2011

Kongresskomité

Leder: Torgeir Bruun Wyller, professor i geriatri, Universitetet i Oslo

Adresse: Geriatrik avdeling

Oslo universitetssykehus, Ullevål

Postboks 4956 Nydalen, 0424 Oslo

E-post: t.b.wyller@medisin.uio.no

Knut Engedal, professor i geriatri, Universitetet i Oslo

Morten Mowé, førsteamanuensis, Oslo universitetssykehus, Aker, leder Norsk geriatrik forening

Anette Hysten Ranhoff, professor i geriatri, Universitetet i Bergen, Kavli's forskningscenter for aldring og demens, Bergen

Olav Sletvold, professor i geriatri, St. Olavs Hospital/NTNU

Sekretariat

Toril Utne, kongressekretær

Nasjonalt kompetansesenter for aldring og helse, Bygn. 37 A

Oslo universitetssykehus Ullevål
0407 Oslo

Tlf. 22 11 77 28, faks: 23 01 61 61

E-post: toril.utne@aldringoghelse.no

Sted

Gamle Logen, Grev Wedels plass 2, Oslo

Påmelding

Påmelding sendes på faks 23 01 61 61 eller e-post til toril.utne@aldringoghelse.no (med alle relevante opplysninger).

Frist for påmelding: 15. mars 2011

Registreringsavgift og betaling

Kongressavgiften er kr. 2.900. Dette dekker deltakelse, skriftlig materiale, lunsj, kaffe og frukt begge dager, samt mottakelsen i Gamle Logens store sal mandag kveld.

Ved avbestilling etter 15. april belastes kr. 400 i omkostninger.

Viktige datoer

Påmeldingsfrist: 15. mars 2011

Frist for innsendelse av sammendrag av frie foredrag: 15. mars 2011

Overnatting

Deltagerne må selv ordne med reise og overnatting.

Forespørsler kan rettes til

kongressekretariatet v/Toril Utne
(praktiske spørsmål)

Tlf. 22 11 77 28

e-post: toril.utne@aldringoghelse.no

eller til kongressens leder (faglige spørsmål)
professor Torgeir Bruun Wyller

tlf. 22 11 87 02

e-post: t.b.wyller@medisin.uio.no

Velkommen til Oslo i mai!

De norske geriatrikongressene har vært arrangert annethvert år siden 2005, og det er nå med stor glede og forventning vi inviterer til Den fjerde norske kongressen i geriatri 2. og 3. mai 2011. Som før skal vi lære nytt, utveksle erfaringer og bygge ut nettverket av norsk helsepersonell med interesse for geriatri. Og vi skal la oss inspirere!

Også denne gangen kan vi presentere et program der noen av de fremste representantene for norsk geriatri og beslektede fagområder vil gi sine bidrag, sammen med kapasiteter fra europeisk geriatri.

Som sist vil deltakerantall bli begrenset til 300 personer. Det er det maksimale lokalet har kapasitet til. Vi vil ikke gi slipp på den unike atmosfæren som Gamle Logen i Oslo kan tilby, og vi tror et arrangement av begrenset omfang er viktig for den nettverksbyggingen vi ønsker å oppnå.

Ved påmeldingen vil vi prioritere kongressens primære målgruppe, som er leger og annet helsepersonell med tilknytning til sykehusenes geriatriiske avdelinger, seksjoner og team. For å være sikret plass, er det svært viktig at disse melder seg på innen fristen! Så langt plassen tillater det vil vi også ønske hjertelig velkommen til våre kolleger i primærhelsetjenesten med interesse og engasjement i geriatri, sykehjemsmedisin og eldreomsorg.

Hjertesykdommer og kreft står for en stor del av sykkeligheten og dødeligheten hos eldre, og disse store sykdomsgruppene vil få en sesjon hver – med hovedvekt på hvordan de generelle behandlingsprinsippene kan tilpasses geriatriens primære målgruppe som er eldre med sammensatte helseproblemer. Betydningen av fysisk aktivitet for helse og trivsel – også for våre pasienter – blir stadig bedre dokumentert, og dette blir også et hovedtema. Det samme gjelder spørsmålet om hva som er "passe mye medisiner" i en gammel kropp – et stadig tilbakevendende spørsmål i klinisk geriatri. Og endelig kan vi i 2011 ikke unnlate å spørre: Er alt snakket om samhandling virkelig til pasientenes beste, eller er det et skalkeskjul for å gi nettopp de eldste pasientene annenrangs helsetjenester?

Mandag kveld innbyr vi, som sist, til fingermat og dans i kongresslokalet – en av Oslos mest staselige bygninger. Dette arrangementet er inkludert i kongressavgiften, og vi håper på stor oppslutning både av tilreisende og av de som bor i Osloområdet!

Med unntak av forelesningene fra våre utenlandske gjester, vil kongressen foregå på norsk.

Hjertelig velkommen til Gamle Logen i Oslo 2. og 3. mai.

Torgeir Bruun Wyller
Leder av arrangementskomiteen

Kavli senters Geriatricpris 2011

Kavlis forskningssenter for aldring og demens er tuftet på et samarbeid mellom Kavli-fondet, Haraldsplass Diakonale Sykehus, Universitetet i Bergen og Bergen kommune.

I 2010 besluttet styret i senteret at det skulle utlyses en pris på kr 25 000 til beste forsknings- eller utviklingsprosjekt i geriatri (tverrfaglig) i Norge og som skal utdeles hvert annet år i forbindelse med den nasjonale geriatrikongressen.

Resultatene fra prosjektet må ha nyhetens interesse, og dersom det dreier seg om et utviklingsarbeid, må erfaringene kunne generaliseres. Prosjektet kan være medisinsk, sykepleievitenskapelig eller fra andre relevante disipliner (for eksempel psykologi, fysioterapi, ergoterapi, ernæringsfysiologi), men prosjekter med en klar tverrfaglig profil er spesielt ønskelig. Resultatene kan være publisert eller upublisert.

Prisen vil bli delt ut i forbindelse med den fjerde norske kongressen i geriatri som arrangeres i Gamle Logen i Oslo 2.-3. mai 2011. I tilslutning til utdelingen holder prisvinneren sin forelesning.

Beskrivelse av prosjektet med angivelse av metodene som er brukt, de viktigste resultatene og hvilken betydning resultatene kan ha, bør skrives på to til tre A4-sider med 1,5 linjeavstand. Eventuelle publikasjoner fra prosjektet må vedlegges.

Søknadene vil bli vurdert av en jury av fagpersoner som utnevnes av styret i Kavli senter.

Søknad sendes innen 1. mars 2011 som e-post til
ida.kristine.karsrud@haraldsplass.no

eller pr. post til:

Kavlis forskningssenter for aldring og demens,
Haraldsplass diakonale sykehus
v/Ida Kristine Sangnes
Ulriksdal 8c
5009 Bergen

KONGRESSPROGRAM

MANDAG
2. MAI

08.30-09.30 Ankomst og registrering
Kaffe

09.30-10.15 Åpning av kongressen
Møteleder: Professor Torgeir Bruun Wyller

Musikk

Sesjon 1 **Det gamle hjerte**
Møteleder: *Førsteamanuensis Morten Mowé, Oslo universitetssykehus*

10.15-11.00 Den gamle hjertesviktpasienten – hva er annerledes?
Overlege Rune Mo, Klinikk for hjertemedisin, St. Olavs Hospital, Trondheim

11.00-11.30 Pause med frukt

11.30-11.45 Kardiale årsaker til gjentatte fall
Stipendiat/lege Marte Mellingsæter, Geriatrik avd., Oslo Universitetssykehus

11.50-12.05 Den gamle pasienten med atrieflimmer
Stipendiat/lege Marius Myrstad, Diakonhjemmet sykehus, Oslo

12.10-12.25 Hva kan Tromsøundersøkelsen lære oss om det gamle hjertet?
Førsteamanuensis/overlege Torgeir Engstad, Universitetssykehuset i Nord-Norge, Tromsø

12.30-13.45 Lunsj

Sesjon 2 **Akkurat passe mye medisiner**
Møteleder: *Professor Olav Sletvold, St. Olavs Hospital, Trondheim*

13.45-14.30 Akkurat passe mye medisiner
Professor/overlege Anette Høyen Ranhoff, Universitetet i Bergen, Kavlis forskningssenter for aldring og demens, og Diakonhjemmet Sykehus, Oslo

14.35-14.50 Bruk av uegnede legemidler i sykehus og sykehjem
– teoretisk eller reelt problem?
Stipendiat/lege Marit Bakken, Haraldsplass Diakonale sykehus, Bergen

KONGRESSPROGRAM

**MANDAG
2. MAI**

- 14.55-15.10   **Addiktiv effekt av antikolinerge legemidler
– teoretisk eller reelt problem?**
*Stipendiat/farmasøyt Hege Kersten, Geriatrisk avd.,
Oslo universitetssykehus*
- 15.10-15.40   **Pause med kaffe**
- 15.40-16.40   **Frie foredrag I**
*Møteleder: Professor Knut Engedal, Nasjonalt kompetansesenter
for aldring og helse, Oslo*
- 16.45-17.30   **Fra avmakt til makt. Strategier for å forebygge marginalisering
av sårbare eldre i helsevesenet**
Professor Gudmund Hernes, Forskningsstiftelsen Fafo, Oslo
- 17.30   **Slutt for dagen**
- 19.00   **Fingermat og dans i Gamle Logen**

**TIRSDAG
3. MAI**

- 08.15-08.30   **Ankomst og kaffe**
- 08.30-08.50   **Musikk**
- Sesjon 3**   **Fysisk aktivitet i eldre år**
Møteleder: Professor Anette Høyen Ranhoff
- 08.55-09.40   **Fysisk aktivitet i eldre år**
*Lektor/fysioterapeut Nina Beyer, Forskningsenhet for Muskuloskeletal
Rehabilitering og Institut for Idrætsmedisin, Bispebjerg hospital, København*
- 09.45-10.00   **Hva kjennetegner den gamle atleten?**
*Klinisk stipendiat/lege Anne Kristine Gulsvik, Geriatrisk avd.,
Oslo Universitetssykehus*
- 10.05-10.20   **Hvordan øke fysisk aktivitet hos skrøpelige gamle?
Hva, hvordan og hvor mye?**
*Førsteamanuensis/fysioterapeut Jorunn L. Helbostad, Geriatrisk avd.,
St. Olavs Hospital, Trondheim*
- 10.25-10.40   **Kan fysisk aktivitet forebygge funksjonssvikt?**
*Stipendiat/fysioterapeut Bård Bogen, Haraldsplass Diakonale Sykehus,
Bergen*
- 10.40-11.10   **Pause med frukt**

Sesjon 4

Møteleder:

Den gamle med kreft

Førsteamanuensis Morten Mowé

- 11.10-11.55   **Oncogeriatrics – challenges for the future**
*Consultant Surgical Oncologist Professor Riccardo A. Audisio,
University of Liverpool, England*
- 12.00-12.15   **Bred geriatrisk vurdering som prognostisk hjelpemiddel hos gamle med kolorektalkreft**
*Stipendiat/lege Siri Rostoft Kristjansson, Geriatrisk avd.,
Oslo universitetssykehus*
- 12.20-12.35   **Bred geriatrisk vurdering som terapeutisk hjelpemiddel hos gamle med kolorektalkreft**
*Stipendiat/lege Nina Ommundsen, Geriatrisk avd.,
Oslo Universitetssykehus*
- 12.35-12.45   **Utdeling av Kavli senters Geriatrispris 2011**
- 12.45-13.45   **Lunsj**
- 13.45-14.10   **Prisvinnerforedrag**
- 14.15-15.00   **Frie foredrag II**
Professor Knut Engedal
- Utdeling av Norsk geriatrisk forenings priser til de to beste foredrag

Sesjon 5

Møteleder:

«Samhandling» – fordekt agenda for rasering av helsetjenester til gamle?

Professor Torgeir Bruun Wyller

Innledning til debatt:

- 15.00-15.15   *Ekspedisjonssjef Tor Åm, Samhandlingsavdelingen,
Helse- og omsorgsdepartementet*
- 15.15-15.30   *Eldreoverlege dr.med. Terese Folgerø, Tromsø kommune*
- 15.30-16.15   **Paneldebatt**
*Ekspedisjonssjef Tor Åm, eldreoverlege Terese Folgerø, samhandlings-
direktør Daniel Hage, Helse Midt-Norge, ass. fylkeslege Jo Kåre Herfjord,
Fylkesmannen i Hordaland, professor Anette Hølen Ranhoff*
- 16.15   **Avslutning**

Frie foredrag

Vi inviterer alle deltakere til å presentere egne prosjekter, erfaringer eller aktuelle problemstillinger i form av frie foredrag. Temaer kan hentes fra ethvert område av relevans for helse- og omsorgstjenester for eldre. Hvert av de frie foredragene blir på 10 minutter + 5 minutter til spørsmål og diskusjon.

De som ønsker å holde et slikt foredrag, må senest 15. mars 2010 sende inn et sammendrag på maksimalt 250 ord. Sammendragene skrives på norsk, og innledes med en kort, dekkende overskrift, fulgt av forfatterens (eller forfatternes) navn, arbeidssted og e-postadresse. Teksten struktureres i fire (ev. tre) avsnitt, som innledes med ordene Bakgrunn, Materiale og metode, Resultater og Fortolkning (ev. Resultater og fortolkning i ett avsnitt). Sammendragene sendes som vedlegg til e-post til t.b.wyller@medisin.uio.no

Senest 1. april får forfatterne beskjed om sammendraget er akseptert til å presenteres som et fritt foredrag. Sammendrag av foredragene vil bli kopiert opp til kongressdeltakerne.

Pris for beste frie foredrag!

Norsk geriatrisk forening deler ut to priser á kr. 3.000 til de beste frie foredrag. En jury med medlemmer fra kongresskomiteen vil vurdere foredragene.

Godkjenninger

Kongressen er søkt godkjent som tellende kurs for følgende yrkesgrupper:

Leger

Spesialiteten i geriatri med 15 timer som valgfritt kurs, i indremedisin med 15 timer som valgfritt kurs, i fysikalsk medisin og rehabilitering med 15 timer som valgfritt kurs, i samfunnsmedisin med 15 timer som valgfritt kurs og i allmennmedisin med 15 timer som valgfritt kurs

Ergoterapeuter

som spesialistspesifikt kurs med 15 meritterende timer til ergoterapispesialist i spesialiteten eldres helse

Sykepleiere

som meritterende for godkjenning til klinisk spesialitet i sykepleie/spesialsykepleie med 15 timer.

Aldring og helse

Den fjerde norske kongressen i geriatri
2. og 3. mai 2011

Påmeldingskupong

Ja, jeg ønsker å delta på:
Den fjerde norske kongressen i geriatri
ALDRING OG HELSE

Navn: _____

Tittel/yrke: _____

Arb. sted: _____

Postnr./sted: _____

Tlf: _____ Fax: _____

E-post: _____

Kryss av for vegetar eller glutenfri mat:

☐

Glutenfri

☐

Vegetar

Få tilsendt faktura

Fakturaadresse, om den avviker fra påmeldingsadressen:

_____
_____
_____

Påmeldingen sendes til:
Faks: 23 01 61 61 eller
e-post: toril.utne@aldringoghelse.no

Gamle Logen, Grev Wedels plass 2, Oslo

Aldring og helse
Nasjonalt kompetansesenter

Nasjonalt kompetansesenter for aldring og helse, Postboks 2136, 3103 Tønsberg